
Otto Waldemar Steinfeldt-Foss

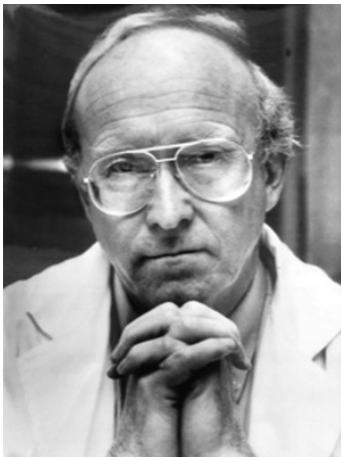
MINNEORD

BJØRN OSCAR HOFTVEDT

CAMILLA STOLTENBERG

SVERRE VARVIN

ELINE THORLEIFSSON

Otto W. Steinfeldt-Foss døde 17. august. I 1991 ble han valgt som første leder av Legeforeningens utvalg for menneskerettigheter, et utvalg han som leder av Norsk psykiatrisk forening hadde tatt initiativ til.

Legers etiske forpliktelse til å behandle alle pasienter likt uavhengig av etnisk og nasjonal bakgrunn var grunnlaget for Ottos legegjerning. Han var overbevist om at helse kan være et utgangspunkt for å skape kontakt mellom parter i en konflikt, og leger og legeforeninger kan spille en rolle i fredsskapende virksomhet.

Menneskerettighetsutvalget ble opprettet samtidig som konfliktene i det tidligere Jugoslavia blusset opp. Utvalget arrangerte en idékonferanse om medisinsk virksomhet og menneskerettigheter i Oslo i mai 1993 der situasjonen i det tidligere Jugoslavia var tema. Otto mente at Legeforeningen kunne ta

initiativ til å samle legeforeningene fra de nye republikkene i den hensikt å gjenopprette kontakten og diskutere den humanitære situasjonen for sivilbefolkningen.

Med støtte fra Utenriksdepartementet ble det første møtet holdt på Soria Moria i september 1993, og representanter fra alle legeforeningene deltok. Deltakerne representerte land som enten nylig hadde vært i krig med hverandre eller fortsatt var det, og noen var bitre over å ha blitt sviktet av sine kolleger i en vanskelig tid. Til tider var stemningen anspent, og noen delegasjoner truet med å forlate rommet. Da kom Ottos faglige og diplomatiske evner til sin rett, og i sluttdokumentet forpliktet alle foreningene seg til å bidra til at humanitær hjelp skulle komme fram til sivilbefolkningen. Ikke minst takket være Ottos utrettelige innsats utviklet det seg et bedre samarbeid mellom partene, som la grunnlaget for å gjenoppta kontakt da krigene tok slutt.

På begynnelsen av 2000-tallet ønsket krefter innenfor Verdens psykiatriforening (WPA) å ekskludere den kinesiske psykiatriforeningen. Den ble beskyldt for å misbruke psykiatrien. Otto hadde en sentral rolle i WPA og mente det var bedre å holde kineserne innenfor foreningen for å påvirke. Hans linje vant fram, og etter avtale med den kinesiske psykiatriforeningen ledet han en granskningskommisjon til Kina for å undersøke forholdene. Kommisjonen fant stor grad av feildiagnostiseringer, men ingen indikasjoner på systematisk misbruk av psykiatriske diagnoser. Det ble inngått en avtale mellom WPA og den kinesiske psykiatriforeningen om et systematisk utdanningsprogram om etiske og diagnostiske problemstillinger i psykiatrien. Denne avtalen la grunnlaget for samarbeidsprosjektet mellom den kinesiske psykiatriforening og Legeforeningen ved Menneskerettighetsutvalget om etikk- og menneskerettigheter i psykiatrien, finansiert av Utenriksdepartementet.

Otto trodde mer på inkludering og samarbeid enn eksklusjon og boikott. Det gikk igjen i hele hans virke som lege. Rett til helse er en menneskerettighet, og det var retningsgivende for hans internasjonale engasjement.

På vegne av Legeforeningens utvalg for menneskerettigheter 1991–2011.

Publisert: 11. oktober 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0612
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.